

EMPERYALİZMDEN SÖZ EDİLMİYEN KRİZ MİTINGİ

Aydınlık Dergisi, 22 Şubat 2009

Yıldırım Koç

TÜRK-İŞ, DİSK ve KESK 15 Şubat 2009 günü İstanbul'da başarılı bir miting gerçekleştirdi. Giderek derinleşen ekonomik krize karşı İstanbul'da kitlesel bir tepki gösterildi. Bu mitinglerin daha geniş katılımı diğer illerde de düzenlenmesinde büyük yarar var. İşçi sınıfının, diğer emekçi sınıf ve tabakaların ve tüm vatansever kişi ve kuruluşların, bu mitinglerin daha etkili olması için katkıda bulunması gerekli.

Ancak 15 Şubat günü gerçekleştirilen Emek ve Demokrasi Mitingi'nde aklıma takılan bazı noktalara dikkatleri çekmek istiyorum.

Ulusal Kanal haftalardır çeşitli illerde krize karşı kurultaylar düzenliyor. Denizli, Niğde, Bozüyük, Bursa, İskenderun ve Gaziantep kurultaylarına konuşmacı olarak katıldım ve gerek diğer konuşmacılardan, gerek kurultay dışında görüştüğümüz kişilerden çok şey öğrendim. Kurultayda konuşanların büyük bir bölümü, krizin sorumlularını tartışırken, emperyalizmi ve AKP'yi ele aldı; emperyalizme karşı açık tavır takınmadan, Avrupa Birliği emperyalizmine karşı çıkılmadan, gümrük birliği ilişkisini sona erdirmeden krizden çıkmanın mümkün olmadığını tekrar tekrar vurguladı. Bu kurultaylara kadar, yerel ziraat odaları ve esnaf-sanatkar odaları yöneticilerinin bu denli bilinçli olduklarını bilmezdim. Siyasal görüşleri farklıydı; ancak hemen hemen hepsi emperyalizmin ve onun ülkemizdeki işbirlikçilerinin düşmanıydı. Anlaşıldığı kadarıyla hayat onları iyi eğitmiş ve eğitiyor.

Ancak İstanbul'daki Emek ve Demokrasi Mitingi'ndeki konuşmalarda "emperyalizm" kavramını duymadım.

Süleyman Çelebi'nin ve Sami Evren'in konuşmalarını dinledim. Mustafa Kumlu'nun ve Sami Evren'in konuşmalarını internet sitelerinden indirip kontrol ettim. Ayrıca, TÜRK-İŞ, DİSK ve KESK'in miting öncesindeki ortak açıklamasına bu gözle baktım. Emperyalizm kavramı yok.

Emperyalizme karşı tavır alınmadan bugünkü krizle nasıl mücadele edilir?

Bugünkü yoksulluğumuzun ve işsizliğimizin en önemli sorumlusunun, 1 Ocak 1996 yılından beri gümrük birliği ilişkisi içinde olduğumuz Avrupa Birliği emperyalizmi olduğunu belirtmeden, ABD emperyalizmine karşı mücadele etmeden krizi nasıl aşarsınız?

Umarım bu mitingler daha geniş katılımı başka illerde de tekrarlanır ve konfederasyon başkanları krizin önde gelen sorumlusunun emperyalizm olduğunu vurgularlar.

Mitingde dikkatimi çeken ikinci nokta, yaklaşan yerel seçimler konusunda bir tavır alınmaması. 29 Mart'ta yerel seçimler var. AKP eğer bazı önemli kent merkezlerinde belediye başkanlığını yitirirse ve il genel meclisi seçimlerinde oy oranı şöyle bir 8 – 10 puan düşerse, derinleşen kriz koşullarında Türkiye yeni bir Bahar Eylemleri yaşayacaktır. Hem de 20 yıl sonra bu kez Bahar Eylemleri yalnızca kamu işçisiyle sınırlı kalmayacaktır. Kamu kesimi ve özel sektör işçisi, işsizler, emekliler, esnaf-sanatkar, çiftçiler ve bütün vatanseverlerin katıldığı Bahar Eylemleri olacaktır. Bugün krizle mücadelenin birinci somut görevi, kendisine uygulattırılan politikalar nedeniyle ülkemizin yoksullaşmasında ve işsizliğin artmasında büyük sorumluluğu olan AKP'ye karşı yerel seçimlerde açık tavır almaktır.

Derinleşen kriz koşullarında krizin sorumlularından AKP'den hesap sorulmayacak da, kimden hesap sorulacak?

Ancak TÜRK-İŞ, DİSK ve KESK'in ortak bildirisinde de, üç genel başkanın konuşmasında da, yerel seçimlerde AKP'nin cezalandırılması konusunda bir çağrı yoktu.

Umarım, önümüzdeki haftalarda yapılacak mitinglerde AKP'ye karşı açık tavır alınır.

Krizle mücadele konusundaki tartışmalarda dikkatimi çeken diğer bir nokta da tüketimin teşvik edilmesiyle ilgili.

Kapitalizmin sorunlarının başında "gerçekleşme sorunu" gelir. Sermayedar bir malın üretimini gerçekleştirir; artık-değerin yaratılmasını sağlar. Ancak yaratılan bu değer gerçekleştirebilmesi için, satılması, paraya dönüşmesi gerekir. Bu, bizim değil, sermayedarın sorunudur. Krizden çıkma tartışmalarında, kafanız tümüyle kapitalist sistemin sınırları içinde çalışıyorsa, işinizi gücünüzü bırakır sermayedarın sorunuyla uğraşsınız. Halbuki

kapitalizmin “sermayedarın karı için sürekli tüket” mantığı, yeryüzünün sınırlı doğal kaynaklarını da israf etmektedir. Bizim için önemli olan, insanların daha fazla tüketmesi değil, insanların en temel ihtiyaçlarının karşılanmasıdır. Kar için tüketmek yerine insanların ihtiyaçlarının karşılanmasını temel alan bir ekonomik ve toplumsal örgütlenme, insanlarımızı da, doğayı da koruyacak ve kurtaracaktır. Kapitalist dünya ikinci küresel kriziyle, 1929 buhranı ile boğuşurken, Sovyetler Birliği 1928 yılında başlattığı birinci planının olağanüstü başarılarını yaşıyordu. Kapitalist dünya üçüncü küresel kriziyle, 2008 buhranı ile boğuşurken, Çin Halk Cumhuriyeti ekonomik büyümesini başarıyla sürdürmektedir. Krizin kalıcı çözümü, daha fazla tüketmek değil, kar için daha fazla tüketmeye dayalı bir ekonomik ve siyasal sistem yerine, insanların ihtiyaçlarının karşılanmasını amaçlayan bir sisteme geçmektedir.